

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Stev. 74.

New York, 15. septembra 1900.

Leto VIII.

Strajk napovedan.

150.000 premogarjev bode ostavilo delo.

Indianapolis, Ind., 12. sept. Danes so napovedali veliki štrajk premogarjev in uradniki unije menijo, da bode 150.000 mož ostavilo delo. Delavci upajo, da bode naklenjenost obdruštva na strani štrajkarjev končno primorala posostnika, da odnehajo. Kot poslednji poskus, brzojavili so posostnika v okraju trdega premoga naj bi se rešilo vprašanje glade plače razsodnim potom in ko ni bilo nikakega odgovora, napovedali so štrajk, kateri so bode pričel v ponedeljek dne 17. septembra. Uradniki unije opominjajo premogarje se med štrajkom postaviti in mirno obnašati in se na vsak način izogibati preprirov in izgrediv.

Vodje štrajka bode izdali razglas, v katerem bode obširno poročali pritožbe štrajkarjev in obitavstvo pozivali, razsoditi kdo ima prav in kdo nima prav. „Premogarji“, pravijo njihovi vodje, „morajo se dati itak stradati, toraj je vsejedno ako pri tem delajo ali štrajkajo.“ Premogarska združba ima v svojih podpornih blagajnicah približno \$350.000.

Hazleton, Pa., 12. sept. Povelje na štrajk je prouzročilo tukaj velikaneko razburjenost. Akoravno slednji čas ni bilo drugega pričakovati, je vendar to naznanilo prebivalce zelo poparilo, kajti njihova bodočnost je odvisna večinoma od obrtništva v premogokopih. V kolikaj meri bode premogarji ubogali povelje za štrajk, je še težko reči. Od 18.000 v premogokopih poslujočih delavcev, gre gotovo 25 odstotkov prostovoljno na štrajk, drugi pa so še malo organizirani. Da bi ostalo pri delu toliko število ljudi, da bi se zamoglo nadaljevati kopanje premoga, je zelo dvomljivo. Policijsko moštvo so podvojili in šerifu sporočili naj bode za vse slučaje pripravljen. Glavne ceste mesta so bile danes zvečer napolnjene z razburjenimi premogarji in v bližini glavnega stana unije so živahno razmotrivali položaj.

Wilkesbarre, Pa., 12. sept. Jezdec je drvil danes skozi mesto in z donečim glasom naznanjal, da je napovedan štrajk. „Štrajk je tu, štrajk je tu!“ napovedal je ljudem in premogarji so ga navdušeno sprejemali. Ljudje so to naznanilo pričakovali in vedeli sedaj, da je resni položaj v premogarskem okraju dosegl vrhunec. Delavci gredo jutri še eukrat v premogokop kjer jim bode štrajk oficijelno naznanili, ker je nemogoče danes večer vse premogarje obvestiti. Veliki trgovci pravijo, da bode morali mali svoje prodajalnice zapreti, ker ne bode zamogli dajati štrajkarjem „kredo“. Za štrajkarje je sedaj ravno ugoden čas, ker so za mesec avgust dobili precej veliko plačo.

Boj do smrti je geslo premogarjev.

Wilkesbarre, Pa., 13. sept. Deloma navdušeno, deloma resno so sprejeli premogarji povelje za štrajk in bode istega ubogali, da se ustavi delo v vseh premogokopih. Podjetniki so že več tednov trdili, da bode komaj 10 do 15 odstotkov ljudi štrajkalo, sedaj ko je dobljen dan štrajka, pa se je pokazalo, da bode sedajni veliki štrajk nastal v takem obsegu, da bode primorani vse premogokope zapreti. V premogokopih trdega premoga dela 91.072 ljudi, zunaj premogokopov pa 50.881 toraj v vsem okraju skupaj 141.953 oseb. Ako odračunamo superintendente in priganjače, ostane še nad 140.000 mož, kateri bode prisadeti od štrajka. S temi pa število pri-

zadetih še ni zaključeno. Ko bode razvozili vso zalogo premoga po železnici, ustavili bode vse premogarske vlake ker ne bode imeli kaj voziti in moštvo železnice bode tudi primorano praznovati. Toraj ne bode nikako čudo, ako bode imel štrajk v tukajšnjem okraju takošnje posledice kakoršnih se sedaj še ne nadejajo.

Da bode boj resen, uvidi vsak, kder pozna brezaren toľpo premogarskega trasta, kateri nadzoruje vse večje premogokope. Značilno je, kar je rekel danes Rev. Philips v tem oziru, ko se je zaman trudil pregovoriti trust, da bi kaj odnehali. „Delal sem noč in dan“, je rekel, „da bi preprečil štrajk, toda zaman. Položaj je zelo resen. Prepričan sem, da bode boj na življenje in smrt in imel posledice, ktere ni težavno uganiti. Podjetniki ne bode nikdar pripoznali premogarske unije.“

Zahteve premogarjev so gotovo skromne in še od teh bi bili delavci kaj odnehali, ako bi se bili podjetniki hoteli pogajati.

Zahteve delavcev so: Izplačevanje zaslužka vsaka dva tedna, kar predpisuje državni zakon, za kar se pa trusti ne zmenijo; dalje zvišanje plače za 20 odstotkov onim delavcem, kateri služijo manj nego \$1.50 in 15 odstotkov pri plačah od \$1.50 do \$1.75, za one, kateri služijo \$1.75 pa samo 10 odstotkov; odpravo družinskih zdravnikov in prodajalnic; cena za sod smodnika naj bi bila \$1.50 in ne kakor sedaj \$2.50, ker velja družbo sod smodnika samo 90 centov.

Zaloga premoga zadošča za šest tednov.

Vedel trgovskega izvestja je v New Yorku še za šest tednov premoga v zalozah. Trgovci s premogom tudi ne nameravajo zvišati tržne cene, kar je sicer lepa misel, samo zelo je dvomljivo, hudo li svoje obečanje zamogli tudi izpolniti. V slučaju da bode trajal štrajk dalj nego šest tednov, bode moralo ljudstvo si preskrbeti drugo kurjavo, in kaka bode posledica splošnega štrajka, je danes seveda še časovno vprašanje, kajti vpoštevati moramo, da je poraba mehkega premoga v New Yorku zabranjena.

Trolley štrajk končan.

St. Louis, 12. sept. Včeraj večer se je vršilo splošno zborovanje, pri katerem so sklenili končati Trolley štrajk in boycott proti Transit Co. Istočasno so pripoznali, da je vsakemu članu unije dovoljeno delati za železnico družbo. Štrajk se je pričel dne 8. maja; dne 2. julija so sicer šli zopet na delo, toda teden pozneje zopet napovedali štrajk in ukrenili boycott nad železnico. Vedel tega štrajka je 30 ljudi žrtvovalo svoje življenje, večinoma zaradi brezmejne krutosti policije in nezmožnosti skahov, kateri so zavzemali prostore štrajkarjev. Vse človeške žrtve v tem trdovratnem štrajku so pripisovale na račun Transit Co., ktera je odurno zavržala vsako posredovanje.

Nemčija išče posojilo v Zedinjenih državah.

Na Wall St. v New Yorku še vedno mislijo, da se nemška vlada pogaja z neko tukajšnjo banko zaradi posojila v znesku \$25.000.000. Ta svota naj bi pokrila stroške kitajske vojske. Dolgovi nemškega cesarstva znašajo nad 250 milijonov dolarjev. Bankarji v Londonu trdijo, da ne vedo nič o posojilu, pravijo pa, ako bi si Nemci v istini nameravali kaj izposoditi, bi ne rabili tuje pomoči.

Vedno huje.

Nesreča v Galvestonu vedno hujsa.

Ze 4000 mrtvih našli.

Galveston, Tex., 12. sept. Grozovita noč je minola, noč v kateri je imela smrt bogato žatev. Veliko število nesrečnih, kateri so sicer ušli viharju in videli grozovite prizore minolih dni, je vsled prestanega trpljenja umrlo. Mnogo ljudi je zblaznelo vsled strahu in nekteri so si segli sami po življenju med temi neka mlada deklica, ktera je zgubila stariše in sestro. Danes je nesrečnica skočila v vodo. Položaj vsake uro postaja grozovitejši. Na stotine pijanih mož je minolo noč tekalo po cestah, kajti žganje je bila edina pijača, ktero so zamogli dobiti, da bi pogasili svojo žejo in posledica temu je bila, da se je vršilo več grozljivih prizorov. Zapalili so sicer velike ognje, da bi mrtvaško polje vsaj nekoliko razsvetlili, toda v mnogih krajih mesta je bila vključ temu tema in to so porabili lopovi, da so bolj brezskrbno ropali in plenili.

Včeraj so 43 zamorcev krivim spoznali, da so oropali trupla in vojno sodišče jih je k smrti obsodilo. Danes so ustrelili 25 zločincev. Dosedaj so ustrelili skupaj 50 oseb, ktere so zasačili pri ropanju in plenjenju trupel.

Plenenje trupel se je že v nedeljo pričelo. Najprvo so plenili saloone, potem pa so planili tolovaji, večinoma zamorci, na mrtvece in preiskali njihovo obleko. Zamorci so rezali belopoltnim ženskam anesna in prste, da so se zamogli polastiti uhanov in prstanov, pa tudi obleko so trgali raz mrtvecev in pustili gola trupla ležati na pekočem solncu. Pri življenju ostali vojaki so skušali kolikor mogoče plenjenje zabraniti in postrelili 12 zamorcev. Nek vojak je zasačil zamorca, ki ri je oskrnil belopoltno žensko. Ustrelil ga je na mestu in ženska je umrla veled strahu.

Danes so zaprli osem zamorcev in dva belopoltna, ktere so zasačili pri plenjenju trupel. Žepi vjetnikov so bili napolnjeni z prsti in ušesi, ktere so porezali mrtvecem zaradi zlatuine. Zamorce so takoj ustrelili; z njimi nimajo nobene milosti, postrelal jih brez pravde.

Iskanje po truplih še ni dokončano. Danes jutraj so cenili število mrtvih na 6000, kar nikakor ni pretirano, ako pomislimo, da so 4000 trupel že našli in veliko število ljudi še pogrešajo. Kdaj bode dokončano to grozovito delo, vprašajo ljudje, kateri preiskujejo razvaline po truplih. Vsed hude vročine minolih dni so bila trupla v takem stanu, da so jih morali kolikor mogoče hitro odstranjevati. Strašno veliko je žrtev. Povsed najdejo trupla, navadno pet ali šest skupaj. Mnogo ljudi je hotelo bežati na višje kraje mesta, toda valovi so jih dosegli in pogoltnili.

Strašni prizori se vrše pred splotji, ktera so izpremenili v začasno mrtvašnico. Ko pripeljejo nova trupla, se drenjajo ženske in možki v prostore, da bi videli, ako je med njimi kak sorodnik. Pri spoznanju se vrše nepopeljivi prizori in pretresljivo plakanje ostalih se razlega po mrtvaških prostorih.

Obširna poročila iz okolice Galvestona pravijo, da je tudi tam vihar tirjal mnogo žrtv. Cele družine so našle hitro smrt in ostali so v velikih potrebi. V okolici Port Bolivar in Virginia Point je utonilo mnogo ljudi. Ljudje v imenovanih krajih poročajo, da je tam priplavilo morje 400 trupel na kopno.

V mestu leži še mnogo trupel pod razvalinami in bode število

mrtvih še veliko večje, ako ne bode kmalu bolje skrbjeno za nesrečne prebivalce, posebno bolne in poškodovane. Število podpore potrebnih oseb cenijo na 15.000. Zelo občutno je pomankanje pitne vode, pa tudi živež je zelo redek in pokvarjen, da ga ni moč uživati.

Škoda, ktera je prouzročil vihar je ogromna in bode znašala več nego \$25.000.000. Razun tega je velika škoda ob morju, vse ladije staja so razdane in veliko število ladij uniženih. Nektore večje tvrde bode premestile svoje trgovine v Houston. Zgubo bombaža na deželi cenijo \$3.000.000. Škoda na živini se ne dá še natančno ceniti, poginolo pa je v valovih mnogo tisoč konj in govedi.

Razmere v nesrečnem Galvestonu postajajo boljše.

Pomoč od vseh strani.

Galveston, Tex., 13. sept. Snaženje mesta gre kolikor le mogoče hitro od rok. Sedaj požigajo razvaline in mrhovino, istotako človeška trupla, ktera ne morejo več spoznati. Ta uredba je za varstvo živečih neobhodno potrebna. Toda tudi na ta način bode trajalo par mesecev predno bode mesto osušeno. Pač pa se zamore že danes poročati, da razmere boljše postajajo. Sedaj je dobiti dovolj pitne vode, ktero dovažajo iz kopnega. Tudi tovarna za izdelovanje ledu zopet dela in dobi vsakdo potreben led. Veliko živeža prihaja od vseh krajev dežele, še več pa je na potu. Iz raznih mest se brzojavno poročajo, da so odposlali živež, obleko in zdravila za bolnike. Za poškodovane in bolnike je poskrbljeno in poštna služba zopet urejena.

Ustanovili so razne postaje, kjer dele hrano in obleko. Vsi bolniki so sedaj v zdravniški oskrbi. Vsi zdravniki delajo neprestano in požrtvalno, tudi ako ne dobe nobene plače. Najbolj nujno sedaj potrebujejo apna in razkuževalnih snovi. Iz zdravstvenih oziror nameravajo del prebivalstva poslati v notranje kraje, kjer bodo bolj preskrbljeni in ob jednem velika nevarnost kužnih bolezni odstranjena.

Po novejših poročilih bode število žrtv pri nesreči znašalo 5000, kar tudi oblasti pripoznajo. Ker je mnogo trupel, ktere so zvozili v morje, voda zopet priplavila na obrežje, pravegaštevila žrtv nikdar ne bode mogoče dognati. V nekem zavodu za male otroke so našli trupla ravnateljice vseh strožnic in 42 otrok. V katoliški sirotišnici so našli pod razvalinami trupla vseh otrok in usmiljenih sester zavoda. V zdravniških krogih menijo, da bi morali vse prebivalce kakor hitro mogoče, iztirati iz nesrečnega mesta, kjer je že veliko število ljudi zbolelo za legarjem in se je bati, da se nevarna bolezen še bolj razširi.

Poročilo o novi nesreči.

New Orleans, 13. sept. Prvo poročilo o nesreči na Southern Pacific železnici je dospelo sem danes jutraj. Nek mešan iz Lake Charles, La., brzojavlja, da je v petek po noči v Galvestonu namenjeni vlak postal žrtv viharja in 85 potnikov je našlo grozovito smrt. Nesreča se je pripetila ob Galveston zalivu blizu pomorske svetilke. Iz brzojave je razvidno, da se je le malem delu potnikov posrečila rešitev. Ljudje so namreč našli zavetje v pomorskem svetilniku in ušli gotovi smrti.

Nadaljna poročila o tej nesreči poročajo, da je vlak proti poludne dospel v Bolivar Point, nasproti Galvestonu. Pripravljali so se spravi vlak na parobrod, da bi ga prepeljal v Galveston, toda vihar je bil tako hud, da se parobrodom niso mogli blizu. Nakrat so se razlili veliki valovi čez vlak in v malo minutah je narastla voda do sedežev. Potniki so se poskušali rešiti na pomorsko svetilko, toda le malem številu se je posrečilo tja dospeti.

Naseljevanje.

Narščanje števila priseljencev.

Poročilo priselniškega urada objavlja, da število priseljencev v novem času vedno narašča ktero dejstvo je očitno pripisovati neprestanemu hvalisanju dobrega zaslužka, ktero troši naše buržazijako časopisje po evropskih pokrajinah. Priselniški urad pričakuje, da bode število letošnjih priseljencev koncem leta znašalo približno 550.000 do 600.000. V minulemu letu izkrcalo se je samo v New Yorku 345.711 priseljencev.

Istočasno objavila je vlada v Washingtonu, da nemško naseljevanje vidno pojema, dočim ono Slovanov iztočne in južne Evrope sila narašča. Isto naseljevanje Italjanov je od dne do dne večje, toda iz Italije prihajajo večinoma priselenci južnih pokrajin, kateri so na jako nizki stopinji omike.

V minulemu letu izkrcalo se je v New Yorku 99.319 Italjanov in sicer 6 sedmink iz južne Italije; 96.656 Slovanov in Madjarov. Angležev in Ircev prišlo je 29.546, a Nemcev le 23.389, dočim je prišlo leta 1871. le 9833 Slovanov in Italjanov, a 88.431 Nemcev in 141.094 Ircev in Angležev.

Državlani splošno niso zadovoljni s tolikimi priselenci, kateri navadno za najnižje cene delajo in ker je isto domačih delavcev dovolj na razpolago. A tudi kapitalisti z novimi masami niso zadovoljni, kajti novi delavci isto tako poznajo in zahtevajo svoje pravo kakor pristni Američani.

Grozni zločin.

Rafael Damiano, italijanski brivec na Elizabeth cesti v New Yorku je dne 12. septembra z britvijo prerezal vrat svoji ženi Carmeli in svoji 11letni hčerki Mariji in potem na jati način poskušal storiti konec tudi lastnemu življenju.

Pred nekterimi meseci je Damiana zapustila žena, ker ni mogla prenašati njegove ljubosumnosti in krutosti. Že minolo leto je Damiano poskušal svoji ženi prerezati vrat, toda ušel takrat zaslužni kazni. Obljubil je sodniku se poboljšati in svojo ženo nikdar več ne nadlegovati in oprostil so ga po petnajstdnevem zaporu.

Od tistega časa je živel njegova žena, ktera je na zelo dobrem glasu, sama s svojo hčerko in si zaslužila svoje življenje kot babica. Zjutraj omenjenega dne je sosed Casceola zapazil Damiana, o čemer je vedel, da je na slabem glasu, iti v stanovanje svoje žene in takoj sumil, da ne namerava nič dobrega. Kmalu nato je Casceola slišal kako je žena prosila moža milosti in kako je otrok prosil: „Oh oče, ne umorite me, oče! Ne umorite me!“ Ne da bi premišljeval, se je Casceola zaletel v zaprte vrata, ktera so odnehala in videl strašen prizor. Sključen v kotu temne sohe stili ležali mati in hči v krvi. Pri vratih spalne sobe je stal Damiano, proti kteremu je planil Casceola, toda predno ga je zamogel doseči, si je zločinec hitro prerezal vrat od ušesa do ušesa in se zvrnil na postelj, ktera je bila takoj s krvjo pobarvana. Vse kaže na to, da stili bili mati in hčerka še v postelji, ko je Damiano udrl v stanovanje. Potegnil ju je iz postelje in pri tej priliki je deklirala zaman poskušala ubežati. Vse tri smrtno ranjene so odvedli v bolnišnico, kjer imajo zdravniki malo upanja, vključ hudej rani ženi oteti življenje; za očeta in hčer pa ni pomoči.

Parobrodne listke prodaja: FR. SAKSER, 109 Greenwich St., New York.

Trojno linčanje.

Obesili tri zamorce v Tunica, Miss.

St. Louis, 14. sept. Iz Memphisa, Tenn., se poroča, da je kaci 60 do 100 mož napadlo ječo mesta Tunica, Miss., ter odvedlo iz zapora tri zamorce, kateri so bili tam zaprti. Zamorce so jednostavno obesili na drevo, ktero je le 300 yardov od ječe oddaljeno. Pri linčanju se ni streljalo.

Vsi trije zamorci bili so zaradi umora v ječi, in sicer je zamorec Frank Brown pred šestimi meseci bogatega farmerja Frank Chesira ustrelil, David Moore ustrelil je pred 10 dnevi Danijela Rosewella, in Wm. Brown ustrelil je negaca belega mešana v mestu Lavee ter ga potem na kosce razsekal.

Delaware, O., 14. sept. Sovraštvo med belimi in zamorci vedno narašča. Obe stranki preté z umori in uboji, več zamorcev je dobilo poziv, da mesto nemudoma ostavijo. Zamorca Becka, kateri je razpor prouzročil, so včeraj večer skrivaj odpeljali v Marysville. K sreči razdražena množica nima vodij, kajti drugače bi se gotovo pričeli nemiri.

Priporočilo.

Rojakom dospešim v New York toplo priporočamo

„Wahrenberger hotel“

130 Greenwich Street.

Dobra, tačna jed in čedno stanovanje je po nizkej ceni. Potujoči Slovenci se tam shajajo. Ako bi bila po noči ali ob nedeljah naša pisarna zaprta, naj lepo tja gredo. Ta hotel je par hiš od naše pisarne.

Ko je prvič čutila učinek.

Kako strašno izgleda gospodinjstvo, ako je gospodinja dalj časa bolna, si ne more nihče predstavljati kdor ni izkusil! Mrs. Jožef Hrabak iz Dril, Ohio, je prestala tako žalostno poskušajo, toda končno se je srečno znebila bolezni za kar sedaj najtopleje zahvaljuje edino gospodu Jos. Trinerju, 437 W. 18th St., Chicago, Ill. „Gotovo me veče dolžnost“, piše, „vam naznaniti o v istini čudovito zdravilnem učinku Vašega grenkega vina, kteremu se imam edino zahvaliti, da sem zadobila svoje zdravje, kterega zgubo sem tako bolešno občutila. Napadla me je dolgotrajna in zelo huda bolezen želodca, med kterajo je moje gospodinjstvo brzo propadalo v nered. Vsed prevelike slabosti nisem mogla ni jesti ni delati in postajala sem od dne do dne slabša, akoravno sem imela izkušeno zdravnika. Vključ temu je vedno rekli, da sem boljše, toda tega mi nikakor nisem mogla verjeti, kajti čutila sem se vedno slabša. V dolgotrajni in hudi bolezni sem skoraj olupala, ko sem na svet več prijateljev kupila

Trinerjevo amerikan. grenko vino, in ko sem popila 6 steklenic, čutila sem že najboljši uspeh. Sedaj se čutim popolnoma zdravo skoraj boljše nego kdaj prej, ker se mi ni vrnil smotek, ampak tudi moč in dobra volja. Ne poznam bolj prijetnejšega zdravila, kakor je Trinerjevo amerikan. grenko vino, ktero mi priporočam po mojej najboljši izkušnji vsem bolnim in slabotnim, naj rabijo isto trajno, kakor jaz sedaj storim in kar me čudovito krepi.“

Seveda...

mistiš vsako pivo je dobro — Večinoma je tudi . . .

Toda...

ako si kdaj pokusil

SUPERIOR STOCK

pivo, potem veš da je boljše nego dobro. — Isto je NAJBOLJŠE . . .

Bosch Brg. Co.

LAKE LINDEN, . . . MICH.

PRODAJA SE POVSODI V SODČEKIH IN STEKLENICAH.

Entered as second class matter at the New York, N. Y. Post office October 2, 1893.

„GLAS NARODA“

List slovenskih delavcev v Ameriki. Izdajatelj in urednik: Published by F. SAKSER. 109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja za Ameriko \$3.—, za pol leta \$1.50, za Evropo za vse leto \$1.75, „ „ „ pol leta 3.50, „ „ „ četrt leta 1.75. V Evropo pošiljamo list skupno dve številki

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo in soboto.

GLAS NARODA“

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday and Saturday. Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov orosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljtvam naredite naslovom:

„Glas Naroda“

109 Greenwich St. New York City. Telefon 3795 Cortland.

Jesenske borbe za zvišanje plače

so nekaj redkega v tej deželi. Pri petih bi se v sredi vsakoletnega volilnega gibanja na veliko nevoljo politikarjev, kateri bi potem ne vedeli prav kako se obnašati, da bi se do volitve nikomur ne zamerili, niti delavcem, niti kapitalistom. Zato so se tudi dosedaj vedno mnogo trudili svojim prijateljem, kapitalistom dopovedati, da je v njihovi medsebojni koristi, ne dražiti delavcev pred volitvijo brez potrebe in jih s tem poditi v socialistični tabor. In o čemalci so to dosedaj večinoma uvideli in se borbe za zvišanje plače med volilnim časom z odjenjanjem izogibali.

Letos pa, akoravno ob času narodne volilne borbe, ne smatrajo tega več potrebnim, kajti iz raznih delov dežele se poroča o gibanju za zvišanje plače. Veliki štrajk premogarjev je videti skoraj gotov, tudi k „Amalgamated Wood Workers“ uniji spadajo lesni delavci, ki so pripravljeni na trdovratno borbo za zvišanje plače. K imenovani delavski zadrugi spada sedaj večina lesnih delavcev v največjih mestih dežele. Vsakovrstni prvotni boji se že vrše.

Iz nekega poročila o položaju posnamemo sledeče:

V San Francisco se je štrajk lesnih delavcev razširil že na delavce pri gradnji poslopij, in sicer v takoj meri, da je tudi njihova unija zapletena v štrajk. O tem štrajku poročajo udeleženci: Izobčeni mlinaraki delavci in „Building Trades Council“ delajo sedaj obširne priprave k dolgotrajnemu, energičnemu boju za 8urni delavni dan. R. H. McCarthy je rekel: „Izplačali smo \$1800 unijskim članom, kateri nimajo dela. Delavske zadruge v mestu pobirajo prispevke od svojih članov v znesku od 25 centov na dan do \$1.75 na teden, namesto da bi praznile svoje blagajnice. Tudi preostanek praznovanja delavskega dne so oddali zakladu za štrajk. Posledniki „Stockton Union Mills“ so bili v mestu in najeli več unijskih ljudi. Iz San José pošilja sem delavce iz neunijskih mlinov, toda „Building Trades Council“ temu ne ugovarja, kajti ti mlini niso spoznani „unfair“, ker jim pred šestimi meseci niso naznanili vpeljavo osemurnega delavnega dneva, kakor drugim, kajti v onem času ni bilo v San José še nobene unije.“

V Chicagi je kakih 800 lesnih delavcev na štrajku. Posledniki stružnih mlinov, kateri delujejo skupno s podjetniki pri zgradbah, ne morejo priznati zahteve unije. Ta boj je obita nenaravnostna posledica velikega štrajka delavcev pri gradnji, kateri sedaj že traja kakih šest mesecev. Tovarnarji smatrajo priliko za ugodno, prisiliti zopetno vpeljavo deveturnega delavnega dneva. Kakor se čuje, hočejo tudi kurilci in strojevodji stružnih mlinov napovedati štrajk kakor hitro bi poskušali neunijske lesne delavce jemati v delo. V San Francisco kakor tudi v Chicagi posluje približno tretjina delavcev pod unijskimi pogoji. Mizarji v San Francisco so dosegli osemurni delavni dan brez posebnih težav.

Mogoče je še vedno, da se nadaljno razširjanje teh in drugih štrajkov iz politično demagogičnih uzrokov zabrani na ta ali oni način, predno meščansko volilno gibanje doseže vrhunec. Toda značilno pa ostane že samo na sebi, da so podjetniki pustili, da je v letu predsedniške volilne borbe tako daleč prišlo. To kaže očitno, da je razredni razpor že veliko hujši postal.

Sullivan piknik in njega nesramnosti.

NEW YORK, 11. sept.

Dne 10. septembra udeležilo se je 600 policajev izleta, katerega je priredila D. Sullivan Association. Po vsopredni vršili so se trije „price fights“ isto se je igralo mnogo „poker“, „farro“, „roulette“ in še 28 drugih iger, pri katerih so „zvedenci“ mnogo denarja „prislužili“.

Kar je igralcem še denarja preostalo, pokradli so večinoma žepni tatovi, kateri so se izleta v imponentnem številu udeležili.

Ker se je izleta udeležilo nad 600 policajev, ni nihče motil raznih „boxerjev“ in drugih sličnih lopovov.

Družba dobila je za tikete približno svoto \$40,000, kajti vseh 166 newyorških poolrooms ali bivališče moralo je kupiti po 20 tiketov, gostilničarji in drugi, kateri morajo živeti v oblastni v neljubem prijatelstvu, prisiljeni so bili 3000 tiketov kupiti. Vsak tiket je veljal \$5. Prostori pri pikniku in na ladji tudi niso bili zastoj, kajti „privilegij“ udeležencem kolikor mogoče denarja odvzeti, moral se je izvršiti v polnem obsegu. Nad 600 policajev se je udeležilo tega izleta in opisati vso „slavnost“, bi bilo naravnost rečeno velika nesramnost!

Ako je imenovanih 600 policajev tudi plačalo tiketa po \$5, to nam ni znano, vendar se mnogo ne varamo, ako trdimo, da se je tudi policajem „magnetičnim“ načinom izdalo precejšnje svote denarja iz žepov, kateri so se naravno s tem odškodovali, da so onim istim načinom privabili „odškodnino“ iz žepov svojih varovancev, saj se je baš 10. sept. pri policijske sodnji dokazalo, da policaji redno vsaki mesec jedenkrat vse grške krošnarje skupaj stirajo, kateri hočeš, nečeš, moraš plačati po \$6, in takozvana „grška“ svota se seveda med policaje razdeli, toraj potem takem se že lahko udeleži 600 policajev izleta, saj i oni spadajo v „Association patentiranih pijavk in polipov“.

Policija, včetrši onih 600 izletnikov tudi na svojo roko razne piknike prireja. Prihodnji ponedeljek vsil se bode piknik društva „Oak Quiting Club“. Ker je ime označenega društva v javnosti docela neznan, doglano se je potem informacij, da imenovani „Club“ ni nič drugega, nego slavnica policija Oak Street postaje. Vsak trgovec, vsak krčmar, sploh vsakdo, katerega poklic je od javnosti odvisen, mora i je kupiti vstopnico ali tiket za malenkost \$3.50. Jako po ceni! Toda nihče ne želi priti s policijo v nasprotstvo. Po vseh gostilnah v Cherry Hill nahajajo se lepaki vabeči ali bolj zapovedujoči od policije odvisnemu občinstvu udeležiti se njihove veselice.

„Vršila se bode izborna afera, sicer zabave „Oakov“ niso burne in živahne, toda toliko je gotovo,

da ne bode varno biti na cesti ob času ko se bodo policaji vračali od zabave“, tako se je izrazil nek natkar v Cherry Hill, kateremu je početje ondošnjih policajev znano. Izleta se bode udeležilo gotovo polovica policijske posadke Oak Str. postaje.

Zgoraj navedenem dejstvu pač ni treba pridejati še posebnega komentarja glede „morale“, kajti kedar tega ne vidi, ta neče videti.

Ko je sodnik countyja včeraj zaprisegel porotnike septemberske sodnije v Brooklyn so se izjavili, da se hudodelstva in lopovščine v New Yorku vedno množe, čemur je radi navedenih razmer seveda policija v prvi vrsti kriva.

Policija izžema denar od ljudstva, a njeni zapovedniki, ki so zvezani z vsemi „boljšimi“ lopovi, zahtevajo denar od policije, kako je toraj mogoče, da bi imeli dobro policijo!

Homatije na Kitajskem.

Rusi baje vjeli cesarico.

London, 11. sept. Današnji večerni časopisi donosajo včeraj iz Nagasaki odposlani brzojav, kateri poroča, da so ruski vojaki pri Jolu vjeli kitajsko cesarico vdovo.

Shanghai, 10. sept. Li Hung Chang je v pokrajini Pe Shi Li izdal razglas, v katerem opominja boxerje in vodje upora se takoj raziti, vrniti domov in se zopet prijeti svojega dela. Chang pravi v razglasu med drugim: „Saj me poznate, pomislite, da sem 24 let služil med vami“. Tudi proti takoj priti v Pe Shi Li in kaznovati upornike, ako ne odlože svojega orožja. Chang je sklenil od tod oditi naravnost v Peking in se bode dne 14. septembra odpeljal v Taku.

Mirovne obravnave.

Washington, 11. sept. Li Hung Chang je brzojavil, da mu je kitajski cesar naročil iti v Peking, da vpelje mirovne obravnave. Takajšnji kitajski poslanec Wu bode najbrže prošil zvezno vlado, naj Li Hung Changu za vožnjo v Peking, da na razpolago topničarko, ker nočejo, da bi prišel na vojno ladijo kake druge vlasti.

General Chaffee se mora v Pekingu bojevati z velikimi težavami, ker ameriški misijonarji zahtevajo, da bi spravil v varnost 3000 domačih kristijanov, tega pa ne more storiti, ker mu manjka provijanta in moštva za tako veliko množico ljudi.

V par dnevih bode zvezna vlada vlastim naznanila, da bode umaknila svoje vojaštvo iz Kitaja, ako se kmalu ne zjedinijo. Tudi se pripravljajo za preeselitev poslanca Congerja iz Pekinga v Shanghai.

Klanje brez konca.

Shanghai, 11. sept. V palači gvernerja pokrajine Shansi Yu Hsien so boxerji na grozovit način mučili 33 misijonarjev in jih naposled pomorili.

Amerikanski konzul Goodnow je sestavil imenik poklanih ameriških misijonarjev. Na tem imeniku je najprvo zgoraj omenjenih 33 misijonarjev, ktere so mučili in potem na kosce razsekali. V Tshi Li in Shanhoi pogrešajo nad 170 misijonarjev, ktere so najbrže tudi poklali. Goodnow ima v rokah dokaze o umoru osem ameriških misijonarjev, 8 žensk in 6 otrok, istotako 9 britiških misijonarjev, 16 žensk in 10 otrok. V Tayehnu so umorili 37 misijonarjev in 29 ameriških mož, 21 žen in 20 otrok kakor tudi 41 Angležev, 49 angleških žensk in 19 otrok še pogrešajo. Goodnow tudi poroča, da boxerji še vedno koljejo domače kristjane.

Zavezniki v prestolni dvorani.

Peking, 28. avg. Poveljujoči generali zvezne armade so pri zborovanju sklenili korakati v „prepovedano mesto“ in zasesti cesarsko palačo. Tri tisoč mož zvezne armade s tujimi poslanci na čelu je korakalo danes skozi „prepovedano mesto“. Najprvo so korakali Rusi, potem Japonci, Angleži, Amerikanci, Francozi, Nemci, Avstrijci in Italijani. Razum cesarske palače niso stopili v nobeno poslopje. V

prestolni dvorani so priredili poslanca oficijelen sprejem, pri katerem so jim predstavili častnike raznih vojnihi oddelkov. Evnuhi so stražili pri vratih. Palača je bila videti zanemarjena in umazana. Rusi in Japonci so prišli skozi severna vrata, vojaki drugih narodnosti pa od nasprotne strani. Ceremonija sprejema je trajala uro in bila polna navdušenja.

Polkovnik Daggetl je poveljeval ameriški oddelki, kateremu so se pridružili tudi ameriški in evropski poročevalci časopisov. Nek ameriški vojak je ustrelil dva britiška Indijca, ktera je zasačil, ko sta plenila palačo. Japonci so oprostili 66 poslov, kteri so bili v cesarski palači zaprti.

Mesto je popolnoma mirno. Več nego polovica prebivalstva je bežalo na deželo. Amerikanski poslanec Conger smatra položaj obžalovanju vrednim. Svetoval je vsem Amerikanem kakor hitro mogoče mesto zapustiti, toda ameriški misijonarji se temu upirajo, ker bi potem spreobrnjeni Kitajci ostali popolnoma brez varstva.

Ultimatum Rusije.

Berolin, 13. sept. Iz Shanghaija se brzojavlja, da je Rusija stavila Li Hung Changu sledenči ultimatum: „Kitajski cesar mora sam stopiti na čelo vlade, dalje se morajo princ Tuan in drugi vodje boxerjev prijeti in kaznovati in cesarici se ne sme dovoliti nikak vpliv pri vladinih zadevah. Kakor brzojav določa, da je Li Hung Chang izrazil, da Kitajci te predloge razum prvega ne bodo sprejeli. Dalje se poroča, Li Hung Chang je opustil nameravano potovanje proti severu. Iz nekega drugega vira se poroča, da so vesti o pričetih mirovnihi obravnava izmišljene.

Iz Nankinga se brzojavlja, da je Viljemovo povelje na njegove vojaške strašno maščevati in nikomur priznave. Yangtse podkralje zelo oplašilo, kajti bali so se, da bodo oblasti opustošile krasno Yangtse dolino. Zato so oborožili trdnjave in nakopili tam mnogo streljiva in drugih vojnihi potrebščin in v raznih mestih pomnožili posadke za 10,000 mož.

Iz Carigrada se poroča, da bode v desetih dnevih odrihilo proti Kitajju šest ruskih prevoznih ladij z 8500 vojak in veliko množino streljiva na krovu. Isto poročilo dostavlja, da je tudi Nemčija pripravljena poslati še več vojakov na Kitajsko, ako bode potreba.

Hujši nego boxerji.

Shanghai, 12. sept. Francoski in ruski vojak uganjajo tu grozovita zlodejstva. V Tungchow so umorili neoborožene ženske in otroke na tako grozovit način, da se je japonski general Fukushima prit žil pri francoskih in ruskih generalih. Chaffee je izrazil svojo nevoljo nad takojšnji zlodejstvo. Amerikanski poljevnik je zastopnikom časopisov prepovedal rabiti kabel, češ, da rabijo istega vedno za vojaška poročila.

Tu se širi vest, da so zavezniki s princem Chingom, glede premirja že pričeli obravnave.

Krasna misel.

A nže (ki je dobil prvič v svojem življenju uro): „Zdaj naj me pa le kak grof vpraša koliko je ura.“

Čudno. (Farmer, ki je čital časopis): „Čudno, da se na svetu baš toliko novega pripeti, da so časopisi polni!“

Vojna med Boerci in Anglijo.

Kruger na begu.

Lorenzo Marquiez, 12. sept. Pavel Kruger, dosednji predsednik Transvaal ljudovlade je na begu v Evropo, včeraj ponoči je sem došel in se bode najbrže v nekaterih dnevih odpeljal v kako nepristano luko. Portugalsko ministerstvo v Lisbonu se je posvetovalo danes glede vprašanja kako ravnati s predsednik Krugerjem med njegovim bivanjem na portugalskem posestvu. Kaj je sklenil kabinet, ni znano.

London, 12. sept. „Standard“ smatra Krugerjev beg iz Transvaala kot popoln poraz Boercev. „Morning Post“ in „Telegraph“ pa mislita, da vkljub temu še ne bode konec vojske. Kakor se iz Pretorije poroča, je general Botha, višji poveljuik boerske armade, sporočil generalu Robertsu, da je pripravljen se podati.

General Roberts brzojavlja vojnemu uradu, da je minulo nedeljo Methuen napadel boerski tabor pri Malapu in razpršil sovražnika. Angleži so vjeli 30 Boercev, imeli pa sami le šest ranjenih. Videli so letati mnogo konj brez jezdecov in tudi kako je padalo več Boercev. Buller sedaj pri Kupgati čaka Boerce pred seboj. Vplnil je velike množine živeža. Boerci so razdajali veliko lafeto in 13 topov s trgljvom, da bi ne padlo v roke Angležem.

Dopisi.

Lorain, Ohio, 13. sept.

Iz našega mesteca je pač le malokdaj kaj čitati, a tudi danes nemam nič veselega poročati. Tukaj je namreč dne 27. avgusta zjutraj po kratkej boleznj mirno v Gospodu zaspal rojak Joap Stelblaj, v 40. letu svoje dobe. Pokojnik je bil doma iz Dolenjega Golega, župnika Ig. V stari domovini zapuščal ženo in dve hčeri, tukaj pa sina in hčer. Pokojni Stelblaj je bival že dalj časa v tem kraju, zato pa tudi ni pozabil pristopiti k društvu, kar je za vsacega zelo potrebno. Bil je zelo vnet član društva Marija Pomagaj štev. 6, Lorain, O., združeno z Jugoslovansko Kat. Jednoto. Pokojnik je umrl v Barbertonu, pogreb je bil dne 28. avg. in se ga udeležilo obilo rojakav in drugih katoličanov. Spremili smo ga najprvo v cerkev sv. Avguština, ker se je služila sv. masa zadušnica in kratak govor; potem smo pa pozemske ostanke k večnemu počitku izročili na katoliško pokopališče v Akron, O. Bodi mu zemlja lahka!

Tukaj v Lorainu gré z delom bolj po malo, nas Slovencev je tukaj precejšnje število. Društvo imamo jedno in še to ima zelo malo članov, da skoraj ni vredno imenovati. Rojake pozivam: Podpirajmo slovenska podporna društva! Pozdrav rojakom. Mat. Kramer.

Prisleparila ogromne svote.

V krogih sporta niso nič kaj veseli glede istinitosti, da poslednje pretepanje med Corbettom in Sharkeyem ni bilo drugega nego sleparstvo, istotako pretepanje med Corbettom in „Kid“ McCoyem. Slednjega pravo ime je Norman Selby in je njegova žena vložila proti njemu t.žbo za ločitev. Tudi gospa Corbett toži za ločitev od svojega moža. Po teh tožbah, s kterimi se je pretrgala zveza obeh zakonov, je prišlo na dan veliko sleparstvo. Osnovali so načrt s „Kid“ McCoyem, kakošen je bil tudi s Sharkeyem, da bode pri pretepu ostal Corbett zmagovalec. Za komedijo, da se je pri sedmem uraku spoznal tepenim, je dobil „Kid“ McCoy \$100,000 od stav in dohodkov in \$22,000 od blagajnika kot delež dnevnega dohodka. Dalje dobiva \$1500 na teden od dohodkov prihajajočih od kinetoscopa, kteri fotografičnim potom predočuje pretep. V vseh velikih mestih so imeli imenovani pretepači svoje pomagače, kteri so pri vsaki priliki stavili na Corbetta. Na ta način so se stekale k dohodkom ogromne svote, kterih visokost se ne bode

nikdar zvedela v drugih krogih. Umevno je toraj zakaj sta se umaknila Corbett in tudi „Kid“ McCoy in se podala v Evropo na počitnice.

Vihar na jezerih.

Chicago, 11. sept. Strašen vihar je obiskal državi Illinois in Wisconsin in prouzročil ob jezerih veliko opustošenje. V Chicagi je rasajal vihar s hitrostjo 72 milj na uro. Od padajoče opeke so bile dve osebe ubite in mnogo drugih poškodovanih. Materijelno škodo v mestu cenijo več tisoč dolarjev.

Milwaukee, 12. sept. Potniški parnik „F. & P. M. St. 4“, Pere Marquette črte, kteri je včeraj z 200 potniki na krovu odpjil iz Holland, Mich., je z veliko težavo in nevarnostjo dosegel tukajšnjo luko. Med viharjem je postal parnik igrača razburkanih valov in sedem potnikov je bilo poškodovanih.

Buffalo, N. Y., 12. sept. Velikanski vihar je nastal danes ob 4. uri zjutraj. Podiral je dimnike, ruval drevesa in poškodoval mnogo poslopij. Neko žensko je zadela odtrgana žica električne razsvitljave in jo usmrtila. Njen mož, kteri je hotel pomagati, je bil hud opečen.

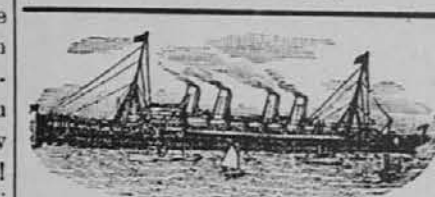
Iz Crystal Beacha, let v ščea na kanadski strani, se poroča, da je silovit vihar razdjal tamošnje ladijestajo in razbil vse čolne in male ladje. Škoda je zelo velika.

Velik požar.

Narragausett Pier, N. J., 12. septembra. Danes popoldne je ogonj Buckingham hotel popolnoma uničil. Vsa poslopja v bližini so bila v veliki nevarnosti, kjer je isti čas pihal hud veter. Nevarnost je bila tako velika, da so prebivalci sednjih vil izpraznili vse hiše. Gasilci iz Wakefield in Peacedale so morali pozvati na pomoč, ker domači gasilci sami niso zamogli proti razsajajočemu plamenu nič opraviti. Prouzročeno škodo cenijo na \$150,000.

Gozdni požar v Massachusetts.

Plymouth, Mass., 13. sept. Opustoševalen gozdni požar je pričel včeraj popoldne divjati v tukajšnji okolici. Na 25 trjaskih milj obseznem prostoru je dosedaj uničil plamen vse kar mu je bilo na potu in še divja z neomejeno silo. Škoda, ktero je prouzročil požar cenijo najmanj \$150,000. Velikemu številu farmerjev je prizadel požar zelo občutno škodo. Neka žena in njena dva otroka so komaj ušli grozoviti smrti v plamenu.

Kretanje parnikov.

V New York dospeli:

„Kaiserin Maria Theresia“, 12. septembra iz Bremena z 895 potniki.
„Barbarossa“, 12. sept. iz Bremena s 1615 potniki.
„Werra“, 12. sept. iz Genova s 983 potniki.
„Graf Waldersee“, 13. sept. iz Hamburga z 824 potniki.
„Germania“, 13. sept. iz Liverpoola s 638 potniki.
„Fürst Bismarck“, 14. sept. iz Hamburga z 857 potniki.
„Lucania“, 15. sept. iz Liverpoola.

Dospeti imajo:

„La Lorraine“, iz Havre.
„New York“, iz Southampton.
„Seyria“, iz Liverpoola.

Odpljli so:

„Auguste Victoria“, 13. sept. v Hamburg.
„La Bretagne“, 13. sept. v Havre.
„Trave“, 15. sept. v Bremen.
„Werra“, 15. sept. v Genova.
„Patricia“, 15. sept. v Hamburg.
„Etruria“, 15. sept. v Liverpool.
„Spartan Prince“, 15. sept. v Genova.
„Amsterdam“, 15. sept. v Rotterdam.

Odpljli bodo:

„Kaiserin Maria Theresia“, 18. septembra v Bremen.
„Servia“, 18. sept. v Liverpool.
„Kensington“, 19. sept. v Antwerpen.
„Germania“, 19. sept. v Liverpool.
„New York“, 19. sept. v Liverpool.
„Fürst Bismarck“, 20. sept. v Hamburg.
„La Lorraine“, 20. sept. v Havre.
„Barbarossa“, 20. sept. v Bremen.
„Kaiser Wilhelm II.“, 22. sept. v Genova.
„Graf Waldersee“, 22. sept. v Hamburg.
„Lucania“, 22. sept. v Liverpool.

Parniki listki so dobili po izvirnih cenah pri FR. SAKSER & CO. 109 Greenwich St., New York.

HITROST ni čarjanje, pač samo dobro vije, je potreba pri POLSILJANJU DENARJEV V STARO DOMOVINO in gotovo je najhitreji in najceneji v pošiljanju denarjev. FRANK SAKSER, 109 Greenwich St., New York.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Sedež v ELY, MINNESOTA

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HANJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOSIP PEZDIRK, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. „: ŠTEFAN BANOVEC, Box 1033 Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIČ, Box 278, Ely, Minnesota;
JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minnesota;
GEORGE STEPAN, Box 1135, Soudan, Minnesota.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič, Box 266, Ely, Minnesota, po svojem zastopniku in nobenem drugem. Denarne pošiljatve naj se pošljejo blagajniku: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minnesota, in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Šest milijonov farm.

Washington, 13. sept. Akoravno je urad za število v prvi vrsti imel nalogo dognati število prebivalcev naše dežele, je poleg tega obratno svojo pozornost na poljedelske razmere in bode v kratkem objavil zanimive statistične podrobnosti. Glavni statistikar poljedelskega oddelka je rekel včeraj, da imamo v tej deželi 5½ do 6 milijonov farm. Glavni pridelki našega poljedelstva so: pšenica, koruza, bombaž, riž in tobak.

Devet ljudi usmrtenih.

Cairo, Ill., 12. sept. Na železnici med Chester in Mounds se je zdrobilo kolo posebnega voza Dungan Clark Minstrel Co. kar je prouzročilo veliko nesrečo. Voz, kterega so pridžali Indiana Fast Mail vlaku je bil popolnoma razbit in devet oseb bilo na mestu usmrtenih. Šest drugih članov družbe je bilo hudo poškodovanih; odvedli so jih v tukajšnjo bolnišnico „Kid“ Barrywater je edini član družbe, kteri je ostal nepoškodovan. Mrtvece so izročili koronerju Palaski countya. Kakor pravijo, je bilo zdrobljeno kolo že počeno. Ko se je v okolici zvedela nesreča, vrela je na osodepoln kraj velika množica radovednih ljudi.

Premogarjem zvišali plačo.

Knoxville, Tenn., 13. sept. Podjetniki in premogarji so se danes pogodili glede zvišanja plače za 7½ odstotkov. Zvišanja bode deležnih 3000 delavcev v Jellico in Coal Creek pokrajini.

Umrli lakote na vrečah zlata.

Los Angeles, Cal., 12. sept. A. L. Doming se je ravnokar povrnil iz zlatega polja v Alaski. Mož je tako shujšal, da ga ni drugzega kakor kost in koža. Sedaj pripoveduje resnične dogodbe iz svojega osodepolnega življenja na visokem severu. Pred dvema letoma se je podal s Henry Weyhrichem, bivšim motorovodjem in več družimi tovariši v Alasko zlato iskat. Mzla družba je prišla do McPherson jezera, 500 milj od Dawson City, kjer je našla veliko zlata. Ko se je družba vrnila nazaj, ostala sta Doming in Weyhrich v tabornu, da bi nagrabila še več zlata, kar je postalo za nju osodepolno. Ker nista imela dovolj živeža, morala sta trpeti hudo lakoto in Weyhrich je mrcal kot slabotnejši, drzno podjetje s smrtjo plačati. Sladnje dni minole zime je pisal Doming dnevno knjigo, iz ktere je med drugim razvidno sledeče:

1. jan. Danes jedla dvakrat in sicer v toju pečen opresnik, zraven suha jabolka in nekaj zlic grahove moke.

6. jan. Vsed slabosti ne moreva na lov. Kubala žlico riža, žlico moke, nekoliko praška prikuhe in b. dro veverice.

7. jan. Hud mraz. Sekal drva. Weyhrich ne more več stati. Jedla vrbovo brstje in belo podlasico.

9. jan. Hudo stradanje. Imava le še par zlic riža in moke.

10. jan. Vse živež je posel. Vse veverice so se poskrile vsled hudega mraza. Snega je štiri čevlje na debelo.

16. jan. Vse upanje je izginolo. Na nogah ne morem več stati.

Weyhrich umira. Počiva na vrečah napolnjenih s zlatim prahom. Pojem mrtvaško pesem. — Dve uri pozneje: Weyhrich je mrtov.

17. jan. Tovariša pokopal.

21. jan. Pet dni nisem imel kaj jesti. Danes ustretil sem veverico.

31. jan. Ustretil jelena. Sedaj sem rešen.

Se štiri meseca potem je vstrajal Doming v snegu in ledu. Potem je prišel kopnati sneg in podal se je na pot najprvo do trdnjave Liard, kjer se je odpočil in okrepčal, potem pa potoval dalje v svojo domovino Los Angeles.

Drobnosti.

Umor rezervista. — Slov. Narod piše: Z Notranjkega se nam poroča novica, ki je, če je resnična, upravičena. Po vsem Notranjskem se govori, da je neki stotnik pri vajah udaril s sabljo nekoga rezervista s tako silo po glavi, da mu je presekla črepijo — in da je vojak vsled dobljene rane kmalu umrl. Rezervist je namreč, tako se govori, vsled silne vročine, vsled prahu, utrujen, žajen stopil do nekake vodnjaka, da si malo pomoci svoje suho grlo — in to je moral revež plačati z glavo. Pristaviti je še, da je rezervist vojak oče štirih ali petih otrok. Vojaška oblast, tako se dalje govori, baje skriva to grozodejstvo, ker se boji, da ne razburi ljudskih duhov. Ta slučaj je tak, da se mora na vsak način pojasniti.

Državna podpora. Poljedeljsko ministerstvo je dovolilo na uravnavo Ljubljanskej Vevčami in Kašljem 1500 kron podpore.

Gluhonemnica v Ljubljani bo v oktobru letos otvorjena. Za sedaj se odpre le prvi razred, s časom pa bodo zavod razširili na osem letnikov. Pouk se bo vršil v slovenščini.

Kreditna banka se je osnovala v Ljubljani, ki bo v zvezi s češko „živnostensko banko“.

Graščino „Roznik“ v Ljubljani pod Roznikom, d. sedaj last bratov Sevnik, je kupil ljubljanski gostilničar g. Čuček, ki otvori ondi kavarno in restavracijo.

Stavbena dela v Ljubljani so vsled ugodnega vremena v zadnjem času povsod jako napredovala. Jubilej na ubožnica je dograjena in pokrita, deželni dvorec je dograjen do tretjega nadstropja, justična palača do

drugega, jetnišnica pa že do vrha Zgradba dekliske šole na sv. Jako ba trgu je izvršena do višine drugega nadstropja, vila stavbenika Zupančiča pa je že pokrita. Poleg tega so blizu zvršetka še mnoge druge privatne stavbe. Tudi uravnava ulic in cest vrlo napreduje. V par letih bo slovenska predstonica svojimi modernimi napravami in uvedbami ter s svojo zunanjo stjo sploh mogla tekmovati z drugimi velikimi mesti, ne vstevši krasne njene okolice. Mi se srčno radujemo na napredku bele Ljubljane. Dal Bog, da bi se tudi strankarske razmere ondi kmalu izpremenile tako, da bi usem Slovincem Ljubljana ne bila le lepa prestolnica slovenska, marveč tudi ljubo pribežališče, od kjer bi nam v kruti naši borbi vedno prinašala bratsko tolažbo, bratsko pomoč in vedno novo navdušenje za sveto narodno pravdo.

Prememba posesti. Gospod pl. Langerjevo hišo v Novem mestu, kjer se sedaj nahaja okrajno glavarstvo, kupil je novomeški župan in advokat gosp. dor. Šegula.

Sejem v Št. Jerneji dne 24. avg. t. l. bil je jako dobro obiskan. Priglasilo se je na istega čez 2000 goved, 400 ovčin kakor tudi 200 konj. Kupčija bila je z govejo živino živahna. Kupcev prišlo je na ta sejem več iz Štajerske iz Leibnice, kiso kupovali govejo živino bolj velike vrste. Kupčija s svinjami je bila pa slabša, ker je bilo za iste premalo kupcev.

Velik požar — V noči od 28. na 29. avg. je nastal v vasi Lipa pri Kastvu požar, ki je upelil 12 poslopj. Škode je okoli 100.000 K. Požar je pospešil močan veter. Ponesrečil se ni nikdo.

Novi topovi za avstrijsko armado. — Avstrija se je konečno odločila za nove topove takozvane „Schnellfeuerkanonen“. Novi topovi bodo iz jekla, ker so različni poskusi pokazali, da ni mogoče napraviti zmesi iz medi, ktera bi zadoščevala vsem zahtevam modernih topov. Zato se je Avstrija po vzoru Nemčije odločila za jeklene topove. Pripravljeni smo lahko že na to, da bo vojni minister zahteval malenkost v milijonih za — te nove topove. Nujnejših potreb nimajo!

Hrvatje izgnani iz Johannesburga. — Na Dunaj je dospelo 56 Hrvatov, kteri so bili s 350 drugimi delavci vseh narodnosti izgnani iz Johannesburga. Prišli so brez vsake prtljage, ker jim Angleži niso dovolili ničesar jemati s seboj, niti denarja in perila. Nekateri izmed njih so bili že 20 let v Transvaalu, ne da bi jim kdo kaj hotel. Komaj pa so Angleži zasedli Johannesburg, so bili izgnani. Ministerstvo za vnanje stvari se je zavzelo za to, da avstrijsko-ogrski podaniki dobe svoje stvari nazaj, kiso jih morali ostaviti v Afriki. Hrvatje pravijo, da so ravnali Angleži z njimi, kakor da bi bili ujetniki. Živež, kteri so dobili na ladij, je bil nečist, meso smrdljivo in črivo. Dobivali so na dan po jedno čašo čaja, 2 piškota. Če je kdo tožil o tem grdem ravnanju in o slabem živežu, so ga Angleži zmerjali in insultirali na vse mogoče načine. Kso dospeli v London, jih je čakalo 200 mož angleških vojakov z nataknejnimi bodali. Zaman so vsi prosili, da se jim dovoli iti k svojim konzulatom; Angleži so jim odgovorili, da poslaniiki imajo druga opravila, nego da bi poslušali njih pritožbe. Na potu v mesto so jih Angleži zmerjali in jim celo grozili, da jih bodo tepli. V Londonu je dobil vsak izgnanec denarja za 22 kron za pot v Pimonth. — Iz Plimoutha so dospeli 26. t. m. na Dunaj. Ministerstvo zunanjih zadev na Dunaju si je zabelježilo vse tožbe Hrvatov in jim reklo, da lahko zahtevajo vsi še odškodnino za ono, kar so pretrpeli. Reklo se jim je tudi, naj ne zahtevajo manj kakor 200 lir šter. (4400 kron), nekteri pa zahtevajo 500 lir šter. Dne 29. avg. je dospelo na Reko 40 onih Hrvatov, vračajočih se v svojo domovino. Vsi potrjujejo, da so

Angleži surovo z njimi ravnali. Bomo videli, ali se more Avstrija dobiti popolno zadoščevanje; saj vendar se šteje še med vevlasti! Zdi se nam, da z Avstrijo ravnajo povsod, kakor baš hočejo, ker vedo, da Avstrija ne migne spratom. Znano je, da je bilo umorjenih mnogo Avstrijcev v Ameriki, Avstrija ni dobila nikakega zadoščevanja. Znano je tudi, da vsako leto toliko časa izžene Prusija toliko in toliko avstrijskih Slovincov, ali Avstrija se ne gane. Upati je, da si pa vendar sedaj dobi zadoščevanje, ker bode videla, da druge države ne jemljejo takih rečij za „špas“, in da bodo odločno zahtevale, da se njihovim državljanom dá vse kar jim gre.

S kolesom v Kitaj sta se nedavno podala dva rokodeca iz Berolina, in sicer 25letni kipar Siegbert Müller in 19letni mizar Gustav Christoph. Ker ju niso hoteli sprejeti v voj. dobrovoljce, namenjeni v vzhodno Azijo, hočeta sedaj s kolesom sama preko Budimpešte skozi Turško, Malo Azijo in Perzijo — dospeti v Kitaj. Ondi upata, da ju sprejmejo v ekspedicijski voj. potem ko sta s tako dolgi potovanjem dokazala svojo moč in vztrajnost.

Dnevi nesreč. Neki nemški statistik je izračunal, da se je največ nesreč lansko leto zgodilo v ponedeljek, namreč 1677, v torek 1556, v sredo 1631, v četrtek 1434, v petek 1638, v soboto 1638, v nedeljo pa samo 266. Kakor se iz tega vidi, je najbolj nesrečen ponedeljek, takozvani „plavi“, pa ne petek, kakor nekteri ljudje mislijo.

Smešnice.

Po slavnosti. „Se le danes sem zvedel, da ti je minoli teden umrla tašča, — oprosti, da ti se le po slavnosti čestitam!“

V šoli. Učitelj (razlaga osmo božjo zapoved): „Kako imenujemo one ljudi, kteri vidijo samo napake svojih bližnjih, ter opravljajo in če le morejo škodujejo njih dobri imenu?“

Učenec: „Konkurenti!“

Vedno za poslom. Ženin (sodni sluga): „Ivanka, konečno si vendar mo — — — Nevesta: „Za božjo voljo, kaj hočeš storiti?“ — Ženin: „Ah oprosti... hotel sem prilepiti na tebe — uradni pečat.“

Uljudno. Sodnik: „Ste li bili kedaj kaznovani?“ — Toženi: „Da minolo leto ste bili tako dobri in ste me v trimesečno ječo obsodili!“

Upanje. A. (ki si je od svojega znanca izposodil denar): „Čemu ste napravili dolžno pismo na zlem papirju?“ — B.: „Ali ne veste, da z zelena barva pomeni upanje?“

Logično. Zdravnik: „Toraj povejte mi, kje vas boli?“ — Bolnik: „Ako bi jaz to vedel, potem bi ne potreboval zdravnika.“

Listnica uredništva.

Rojakom odpošljemo sedaj za \$20.42 100 kron avstr. veljave, pridejati je še 20 centov za poštino, ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

KJE JE?

FRANK TURŠIČ, pred enim mesecem je stanoval v Indianapolis, Ind., in bi rad zvedel za njegov naslov: M. Pintar, 715 Cleveland St., Indianapolis, Indiana.

Slovincem in Hrvatom v Rock Springs, Wyo., in okolici priporočava najin

saloon,

v kterem vedno točiva sveže pivo vino in whiskey, ter imava na razpolago fine smotke. Dalje se lahko na nasobrne vsak rojak v bližini gleda pošiljanja denarjev v staro domovino in gleda parobrodskih listkov, kar vava v zvezi z g. FR. SAKSERJEM v New Yorku, lahko vsakemu ceno in točno postraževa.

Za obilen obisk se priporočata: Dalapicola in Fr. Keržnik, Rock Springs, Wyo.

Opomin.

Nastopne rojake, kteri so bili pri meni na hrani in sem jim tudi se gotove novce posodil, opominjam, da store svojo dolžnost imenoma teh ptičkov so:

ANTON BELE iz Furkače vasi;
JOHN PRAZNIK iz Perhajev vasi;
ANTON ŠKERBEK iz Velikih Lašč;
JOE PETRIK iz Dobropolske župnije;
JERNEJ PLEŠKO iz Viča pri Ljubljani;
FRANK TOMAZIN iz Dobropolske župnije.

Obojednem pa prosim rojake, ako vedo za naslov kterega navedenih, da mi ga blagovolijo naznaniti.

LORENC ŠTERKINAR,
Box 759, Leadville, Colo.

Pozor rojaki!

Podpisani sem dospel v New York dne 8. t. m. z Eric R. R. vlak šte. 8. Od vozniaka (žvoščeka) sem odločno zahteval, da me peče na številko 109 Greenwich St., ali žalihog lopov me je zapeljal drugam na številko 405 Grand St., ktero naj ima vsak Slovenec v do brem spominu. Ker je bilo že pozno po noči, mislil sem si: naj bo za danes, jutri pa po iščem g. Sakserja. Nisem se še dobro vlegel, ne na postelj, ampak na launch ker rekli so mi, da je hotel prepoln, (a to ni hotel, pač pa ju trije možiki, prvi zahteva \$4 za voz, drugi \$9 za laund, tretji pa moj parobrodni tiket, kterega sem kupil žalihog v Denverju na prigrvarjanje in tukaj parnik zamudil in bil obsojen čakati ves teden. Plačati sem moral, ker si nisem znal drugače pomagati. Drugi dan sem se zmužnil iz hiše in našel g. Sakserja in vso zadevo povedal. Dal mi je ta gospod voza in pri policijski sodnji jadovsko tolopo tožila, in pravdo dobila; jaz je moral ni nazaj dati \$7.50 in parobrodni list. Ako ne bi našel g. Sakserja Bog ve kako bi me še očitajili, ker pravili so mi že, da menjanje tiketa za drugi parnik velja \$1, dalje \$1 za kolek, dasi ni bilo treba za oboje nič plačati; za odpravo kolevga na parnik so mi tudi že ceno na \$1.50 naredili in spremstvo na parnik \$1, vse to nisem pri g. Sakserju plačal.

Zato rojake na zapadu svarim, da naj bodo previdni in ne kupijo tam parobrodskih listkov, ampak vsakdo naj se obrne na g. SAKSERJA 109 Greenwich St., ker predobro sem se uveril njegovo pošteno in postrežno ravnanje proti Slovincem; tudi njegovi sodalci so poštini in niče ne računa nič brez vednosti g. Sakserja. Ako si drugače nemorete pomagati pokličite g. Sakserja po telefonu ko dospete v New York na kako postajo; številka telefona je: 3795 Cortlandt.

Rojakom v Denverju Colo., in okolici, posebno svetujem, da se obrnejo pri potovanju v staro domovino, ali drugih slučajih na g. Sakserja.

New York, 12. sept. 1900.

JOHN BAJUK.

Vsem znancem in prijateljem v Pueblo, Colo., kličeva pri najinem odhodu v staro domovino:

Z BOGOM!

in objednem priporočava rojakom g. Fr. Sakserja, kteri je nas prav dobro postregel.

NEW YORK, 12. sept. 1900.

J. Babič in M. Pavlič.

Slovincem in Hrvatom priporočam svoj

SALOON,

564 Centre Ave., Chicago, Ill., v kterem vedno točiva sveže pivo, dobro vino in whiskey.

Prodajam tudi na debelo avstrijske virzinke po nizkej ceni, s poštovanjem

Lenard Puhek,

564 Centre Ave., Chicago, Ill.

PAUL SCHNELLER.

Notary Public

v Calumetu, - - Mich., naznanjam, da je pričel poslovanje, ter se Slovincem in Hrvatom priporoča za oskrbovanje v pravnih poslih v stari domovini.

Pisarna: 521 Pine Street.

Svoji k svojim!

Podpisani se priporočam bratom Slovincem in Hrvatom, da blagovolijo obiskati moj

saloon,

v kterem točiva vedno sveže pivo, dobra vina in whiskey, kakor tudi druge likere in prodajam fine smotke.

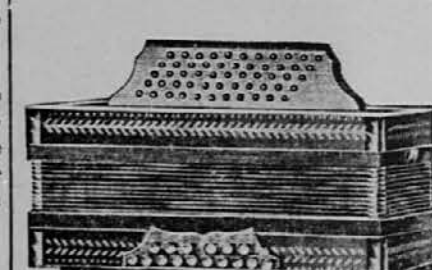
Naznanjam tudi, da pošiljam denarje v staro domovino po nizkej ceni in sem v zvezi z g. Fr. Sakserjem. S spoštovanjem

Martin Verzuh,
Crested Butte, Colo.

JOHN VENZEL,

izdelovalec

KRANJSKIH IN NEMŠKIH HARMONIK

se priporoča rojakom za izdelovanje in popravo. Cene so primerno nizke, delo dobro in trpežno. Najnižja cena trovratnih harmonik je \$18 do \$35 in naprej. Izvršujem tudi na 6 in 8 glasov. Razpošiljam jih s pravico, da si jih lahko vsak ogleda na Express Office. Glede natančnejih pojasnail se je pisмено obrniti na:

John Venzel,

30 KING ST., CLEVELAND, OHIO.

JACOB STONICH

89 E. Madison St., Chicago, Ill.

Slika predstavlja uro za dame z dvojnim pokrovom (Boss Case) in so najboljši pokrovi iz zlata pretegnjeni (Goldfield) in jamčim zanje 20 let; kolovavja je Elgin ali Waltham ter velja samo

\$15.

Dame, ktere žele uro kupiti se jim sedaj ponuja lepa prilika, Ta cena je le za nekaj časa.

Na zahtevanje pošljem cenike poštuine prosto. Dobra postrežba in jamstvo za blago, je moje geslo.

Za obilo naročb se priporočam z vsem spoštovanjem

Jacob Stonich,

89 EAST MADISON STREET, CHICAGO, ILL.

SVOJI K SVOJIM!

J. GLOBOKAR, M. P. CO.
ELY, MIN.

priporoča Slovincem in Hrvatom svojo novo

TRGOVINO.

Pri njem je dobiti:

OBLEKA ZA MOŽKE, ŽENSKÉ IN DECA;
RAZNOVRSTNO OBUVALO;
PERILO, OVRAATNIKI, KLOBUKI;
HIŠNA IN KUHIJSKA OPRAVA.

Vedno sveže

GROCERIJE.

Vse blago po najnižji ceni; postrežba hitra. Pismena naročila naj se pošiljajo na Box 371.

Pošiljam denar v staro domovino, posredujem prodajo prekomorskih voznih listkov, v zvezi sem v New Yorku z g. Fr. Sakserjem.

Slovincem in Hrvatom, prijateljem in znancem se priporočam v mnogobrojen obisk in naročila.

S spoštovanjem

J. GLOBOKAR, M. P. CO.

